

۲۰۱۷/۰۲/۰۷

ژباړه: ع، شیرزوی

افغانستان د تروریزم او نیابتی جگړې قربانی دي

دویمه برخه

نیابتی جگړه د سړي جگړې په دوران کې یو معمولي امر دي ځکه د نړۍ دوه سترزبرځواکونه (د امریکا متحده ایالات او پخواني شوروی اتحاد) ددې په خاطر چې هستوی جگړه رامنځ ته نشي یو دبل سره یې نه غوښتل چې نیغ په نیغه پخپلو کې راښکيل شي.

واسطه یې یا وکیلاي جگړه په افغانستان، انګولا، کوریا، ویتنام، لبنان، عراق، لاتین امریکا، چيلي او ګرانادا کې د نړۍ د زبرځواکوله خوا د خپلو پلټو مخوپه خاطرې په لاره واچوله. د کوریا جگړه چې د ۱۹۵۰ / ۱۹۵۳ کالو پورې دوام وموند د چین جمهوریت او شوروی اتحاد کمونسیتو ځواکونو په شمال کې د ملګرو ملتو د قوتونو په مقابل کې د امریکا په لارښونه ملاتړ کاوه، روسانو په نیغه د جگړې میدان ته وروڼه دانګل خو چین په زرګونه خپل سرتیري د شمالي کوریا په ملاتړ د جگړې معاذ ته ولیرل. د ویتنام په جگړه کې روسانو او کمونسټي هیوادو د « ویت کنگ » د چریکانو او شمالي کوریا د دولت څخه د جنوبي ویتنام په مقابل کې ملاتړ کاوه.

په بل معاذ کې د جنوبي ویتنام او د هغې پلویان د امریکا څخه ملاتړ کیدل، امریکا په سل ګونه زره سرتیري یې نیغ په نیغه د منازعې ډګر ته واستول په پایله کې په ۱۹۷۳ م کال د « هوچي مین » د ویتنام د خلکو ستر رهبر په لارښونه دغې جگړې ته د پای ټکي کینودل شوه، دا جگړه بریالي او دواړه شمالي او جنوبي برخې سره یوځای او ویتنام خپله آزادی لاس ته راوړه او په نړۍ کې د یو خپلواک هیواد په څیر وځلیده. په سیاسي ترمینالوژي کې دا خبره نوی نه ده چې پراکسی وار پنځمه ستنه « استخباراتي جگړه » شپږمه ستنه یا القاعده د مخدره توکو تجارت، سره جگړه او نور ډار اچونکي منفی عناصر او کرني لکه: فسادونه، اخطاف، ماین ایښودل، فساد ته لاره هوارول، قومی، ژبني تعصب ته لمن وهل، فقر، بد بختي، د ولس اخته کول په ترڅه ژوند.

یو تن ټولنه پیژندونکي « پټ نیټ » پراکسی وار داسې تعریفوي: هر هغه څوک چې د بل د استازی په توګه ګمارل شوي وي « پراکسی » ورته ویل کیږي او تل د بل چا په استازی توب کار کوي. پراکسی جگړه اکثره د مغرضو هیوادو له خوا پیل کیږي، او پدې هڅه کې وي چې د خپلو پلټو مخو تر لاسه کولو په خاطر د ځان له پاره پراکسی وسيلې پیدا کړي او بیا همدغه وسيلې څرنگه او په کوم شکل د دوي په ګټه و څرخي تر څو چې دوي ته لاس ته راوړني راوړي، د څو لنډ مثالونو په رڼا کې د لویو هیوادونو د چل وول پدې موخه چې څرنگه خپل ځانونه د جگړې د اور څخه وژغوري په ۱۳۹۰ / ۱۹۹۳ کالونو کې د پاکستان د موخي او ستراتیژي منځ پانګه د هند پر ضد جگړه وه، خو افغانستان د دواړو هیوادو د پراکسی کسانو له خوا د لوبې نانځکه شوه او افغانستان د دواړو نظامي ستراتیژیکو دوښمنانو تر منځ نښه او د ژرندي د پل اوږه دی، په اور کې وریا سوخي او هره ورځ ددې توري اوکرغیرني جگړې ته قرباني ورکوي، او اوس تور لاس: پټ لاسونه څه کارونه سرته رسولی شي؟ او څه کارونه سرته رسوي؟ سیاسي تعاملات او وحشی پراکسیان.

تجاوز، يرغل ددې پرته چې د جگړې اعلان وشي، غیري قانوني کړنې د زور په مټ سرته رسول، د باوري خلکو او امنیتي بنسټونه بی ځایه مصروفول او د هغوي لیري ساتل د هیواد د رغونې څخه، د هیواد په هکله د بي تفاوتی او بي میلی څخه د هیواد په ملی او ستراتیژیکو سیاستونو په مقابل کې او یا داچې « پر ما یې څه » منفی کرکه او نفرت د خلکو تر منځ په کڼو مسایلو کې رامنځ ته کول، ملی او وطن پالونکو خلکو ته د لیوني او بیکاره ټکو کارول، لیري والی د ملی او امنیتي چارو څخه، یو ځای کیدل د جگړه مارو کسانو سره او د هغوي په ګټه تبلیغ په پایله کې پدې لاندني څلورو عناصرو کې.

یو والی په کې شتون نه لري، لکه د ژبي، نژاد، مذهب او منطقه چې سخت تبلیغ ورته کوي، لمن ورته وهي تر څو د نفاق سگروتي بڼي تازه کړي، پدې کړنو ملت بربادوي، دا هغه کړنې دي چې د تور لاس د دندو سر لیک جوړوي، چې د کمزورو هیوادنو باندې د زبر ځواکو له خوا عملی کیږي. قتل... او سیاسي قتلونه د سیاسي او

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

مخورو شخصیتونو او د هغه اشخاصو وژل چې په ټولنه کې پرگني ريښې لري ، همدا راز د مخورو او نوموتي نظاميانو وژل د متعصبو افراطي ډلو له خوا.

يادونه : که چيرې په پورتنۍ اجيرې ډلې باندې ډير فشار راوړل شي صلح ته غاړه ږدي او يا دا چې خپله بې طرفي اعلانوي. شرايط او وضع تر پاملرنې لاندې نيسي چې کله شرايط ددوي په کټه شول بيا په قيامونو باندې لاس پورې کوي (شرايط گوري بيا عمل کوي) چې د حکومت د ويجاړولو ستر عامل او سبب گرځي ، د تور لاس د تخريب گرو فعاليتونه، توطي لاندې نا خوالي په ټولنه کې زيروي.

گډوډې په فرهنگي، تجارتي، سياسي، نظامي، علمي، تخنيکي، او پانگوالي په برخه کې، او په غيرې قانوني او علمي بڼه د معدنونو رايستل... رامنځ ته کوي. په سياسي ډگر کې : د وطن پرستو او نوموتي سياسي څيړو بدنامل، د مسلح قووو د افرادو او لوړ پوړو کسانو تر منځ د نفاق او بدبيني تخم کرل ، سميه ايزواو ژبني اختلافاتو ته لمن وهل، دپانگي ايستل، د اسنادو چاپول، کاغذ پراني پروسه يې ته لمن وهل، د تجارت په منځ کې د انډول نه شتون ، جاسوسي او ډليزوبی نظميوته لاره هوارول، د قيديانوله پاره د تيښتي لاره برابرول چې دا ټولې کړنې چې د دولت د بد نامي ټومنه جوړوي رامنځ ته کوي.

په پايله کې ملی اقتصاد او خلک د ضعف او نا توانايي بستر ته تيل وهي. پدې کړنه کې قاچاق وړونکي، د خيټو غلامان، فاسد او مفت خور انسانان په لويه کچه ورڅخه گټه پورته کوي.

يادونه:

هر کال ۱۸ کروره پاکستاني کالدارۍ د هغه هيواد دملی بودجې څخه د اقتصادي مسايلوتر سر ليک لاندې تر لاسه کوي خو په خپل کلني راپور کې د مالي وزارت ته ليکي : (ددې کيفيتو دوا گانو استول افغانستان ته او د هغې هيواد څخه د ډليزو ناروغانو بهير او راتگ پاکستان ته ، د ډالرو او کالدارو داخليدل پاکستاني روغتونوته ددې لگښت څخه څو برابره لوړ دي ، چې مونږ اخیستې وي او په مصرف مو رسولي دي.) چې دغه کړنه دپاکستاني استخباراتي ادارې د برکت څخه ده، داچې زمونږ په گران هيواد افغانستان کې بناوخوا اته ډيريش کالنه خونړي او ويجاړونکي جگړه ددې دوزخي سازمان په نيغه همکارۍ او ملتيا سره زمونږ په گران هيواد افغانستان کې روانه ده ، دغه جگړه زمونږ د وطن دبرباديو، ويجاړولو، پردیسوستر عامل و گرځيده، زياته موده کيږي چې افغانستان په يوه ډيره حساسه او نازکه مرحله کې شپې او ورځې صبا کوي ، پدې موده کې زمونږ گاونډيو هيوادو مونږ ته د مرستې او وروړگلوي لاس رانکړ برعکس زمونږ د وطن په ويجاړولو، دسيسو، تهديدونو يې لاس پورې کړ.

پدې اړه څه په ملکي اوڅه په نظامي اړخ کې پر وطن مين کسان، قومی مشران، وطن پالونکي روحانيون، مشهور قوماندانان ددوي د چلوټوقرباني شويدي، چې د نومونو اخیستل به يې ددې کوچني ليکنې تر حوصلې بهر وي، د ورځپاڼو د منځ پانکوڅخه داسې څرگنديږي چې مولانا سميع الحق چې ځان يې د طالبانو پلارښودلي خپلې ديني مدرسې يې قلف کړي، د جگړې د دوام له پاره زمونږ د هيواد د ويجاړولو په خاطر ديني زده کونکي راليږي ، چې دا حالت د پريشاني وړ دي، زمونږ نوی حکومت د پاکستان له لوري د ښه گاونډيتوب طمه لري... نه دا چې قدم په قدم د ضياولحق، اختر عبدالرحمن، حميدگل او پرويز مشرف او نورو په ښان چې هر يو يې په خپل وار سره زمونږ د وطن په وینو لړلي، د وطن هره ډبره، هره ونه ، هره شوبله او هره لويښت خاوره ددوي د ناکردو ترجماني کوي.

يادونه : د رسنيو د گزارش په حواله چې په ۱۱ / ۵ / ۲۰۱۳ م کال مسلم حزب د پاکستان په قومی اسامبله کې چې د اکثریت چوکيو شمير يې « ۱۴۴ » ټټو ته رسیده لاس ته راوړلي او قومی اسامبلې په ۶ جون په يوه رسمی غونډه کې د ولسي جرگې ريس « اسپيکر » او د اسپيکر مرستيال « ډپټي سپيکر » چې په خپله هم د نواز شريف د پارتي څخه و، وټاکل خو ورسته ددې په تعقيب عمران خان پارټي هم ناپيلې پاتې نشوه، همدارنگه د مولانا فضل الرحمن هم هڅه وکړه چې په پښتون خوا کې ډيرکې لاس ته راوړي. خو داسی ونشول، ددې په خاطر د افغانستان شريف ملت دا هيله لري چې د پاکستان هيواد منفی د کوم بهاني او انگيزی څخه د صلح په راوستلو او د تروريزم پر ضد مبارزه کې د افغانستان مظلوم ولس سره په ټولو برخو کې مرسته وکړي.

نور بيا

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ